

Koulun pyöräretki

Opettajaohje

Pyöräretki on liikennekasvatusta parhaimmillaan!

- Yhteiset pyöräretket ovat loistava areena yhdistää hyötyliikuntaa ja liikennekasvatusta. Oikeassa liikenneympäristössä ja todellisissa liikennetilanteissa liikuttaessa oppi menee paremmin perille ja opettaminen on mielekkäämpää.
- Pyöräretken voi järjestää kaikenikäisten koululaisten kanssa – pääsyvaatimuksena voi pitää ohjaamisen ja jarruttamisen taitoa. Sopiva matka yhteen suuntaan on lasten iästä riippuen 2-5 kilometriä.

- Pyöräretkeä järjestävän opettajan on syytä hallita pyöräilyyn liittyvät perussäännöt sekä suunnitella retki etukäteen.

Kuva: Liikenneturva, Flickr

Opettajan muistilista pyöräretkille

Ennen retkeä

- Opettaja valitsee retkikohteen ja tutustuu reittiin (valmiit suositusreitit keskeisiin kohteisiin löytyvät osoitteesta: www.hyvinkaa.fi/koulumatka/xxxx)
- Huoltajille tiedotetaan retkestä ja pyydetään heitä tarkistamaan polkupyörien ja varusteiden kunto. Myös opettajien pyörien tulee olla kunnossa.
- Sovitaan luokan kanssa yhteisistä säännöistä ja kerrataan perusliikennesäännöt:
  - liikennemerkkit, kevyen liikenteen väylillä ajaminen
  - väistämissäännöt tien ylityksissä
  - toiminta liikennevaloissa
  - turvaväli, viestitys ja ajojärjestys
- Retkelle mukaan otettavat tavarat:
  - ensiaputarvikkeet
  - tarvittavat puhelinnumerot (jos jotain sattuu)
  - huomioliivit (ainakin aikuisille)
  - kumin paikkaustarvikkeet ja työkalut, pyöränpumppu jne.

Retkipäivänä ja retkellä

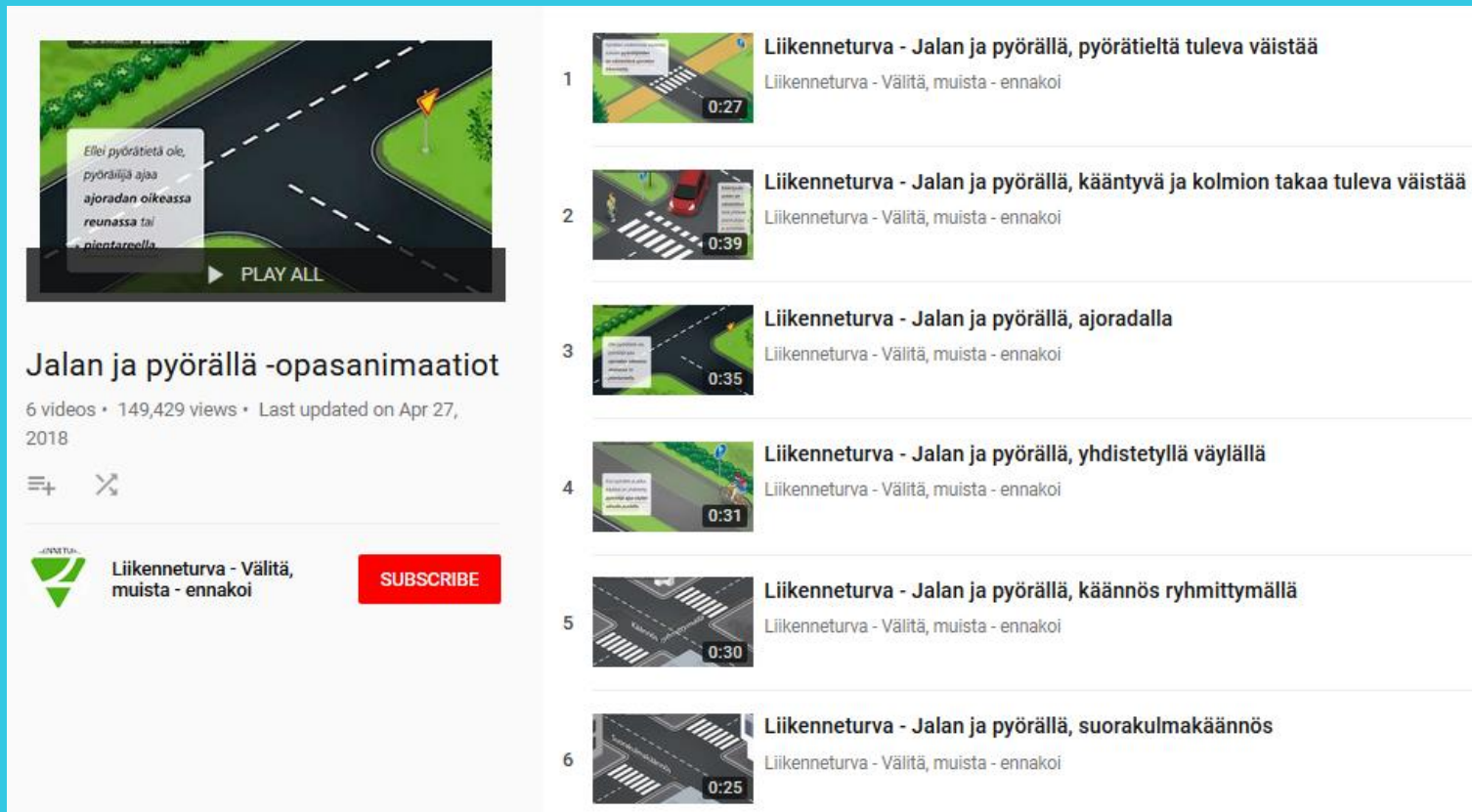
- Matkaan lähdettäessä tarkastetaan, että
  - jokaisella on kypärä ja se on oikein kiinnitetty
  - pyörät ovat kunnossa ja jarrut toimivat
  - jokaisessa pyörässä on valo (syksyisin ja talvisin)
  - ainakin retken vetäjillä (aikuisilla) on huomioliivit
  - ensiapupakkaus ja paikkausvälineet ovat mukana
- Kerrataan oppilaiden kanssa perusasiat: turvavälin pitäminen, viestityksessä käytettävät käsimerkit, tienylityksissä toimiminen.
- Opettaja polkee ensimmäisenä ja joku toinen aikuinen jonon lopussa. Myös jonon keskellä on hyvä olla aikuinen, erityisesti jos oppilaita on paljon.
- Tasaisen ja sopivan nopeuden avulla varmistetaan ryhmän pysyminen koossa.
- Pyöräretken jälkeen palataan aina koululle. Tällöin oppilaiden kotimatka on tuttu.

Jalankulkijan ja pyöräilijän säännöt

Liikenneturvan Jalan ja pyörällä -opasvideot:

- https://www.youtube.com/playlist?list=PL0McFvjKHj-D9YG11UNf_30rqWCiygf9J

The image shows a YouTube playlist titled "Jalan ja pyörällä -opasanimaatiot". The main video player shows a road intersection with a sign that reads: "Ei pyörätietä olemassa. Pyöräilijä ajaa ajoradan oikeassa reunassa tai pientareella." Below the player, it says "PLAY ALL". The playlist contains 6 videos:

1. **Liikenneturva - Jalan ja pyörällä, pyörätieltä tuleva väistää**
Liikenneturva - Väilitä, muista - ennakoi
0:27
2. **Liikenneturva - Jalan ja pyörällä, kääntyvä ja kolmion takaa tuleva väistää**
Liikenneturva - Väilitä, muista - ennakoi
0:39
3. **Liikenneturva - Jalan ja pyörällä, ajoradalla**
Liikenneturva - Väilitä, muista - ennakoi
0:35
4. **Liikenneturva - Jalan ja pyörällä, yhdistetyllä väylällä**
Liikenneturva - Väilitä, muista - ennakoi
0:31
5. **Liikenneturva - Jalan ja pyörällä, käänös ryhmittymällä**
Liikenneturva - Väilitä, muista - ennakoi
0:30
6. **Liikenneturva - Jalan ja pyörällä, suorakulmakäännös**
Liikenneturva - Väilitä, muista - ennakoi
0:25

At the bottom left of the playlist, there is a channel logo for "Liikenneturva - Väilitä, muista - ennakoi" and a red "SUBSCRIBE" button.

Ohjeita pyöräilijän turvalliseen liikkumiseen

Opettele liikennesäännöt. Varmista aina, että muut tien käyttäjät ovat huomanneet sinut.

Jalankulkijoille ja pyöräilijöille on liikennemerkeillä osoitettu omat puoliskonsa. Pyöräilijät ajavat oman puolensa oikeassa reunassa.

Jalankulkijat kulkevat oikeassa tai vasemmassa reunassa. Pyöräilijät ajavat oikeassa reunassa.

Ellei pyörätietä ole, pyöräilijä ajaa pientareella tai ajoradan oikeassa reunassa. Pyöräkaistalla pyöräilijä noudattaa samoja sääntöjä kuin ajoradan reunassa ajaessaan.

Pyörätieltä tuleva pyöräilijä saa ajaa tien yli pyörätien jatketta pitkin, mutta hänen on väistettävä sekä oikealta että vasemmalta tulevia autoilijoita.

Liikennemerkeillä ajojärjestystä voidaan muuttaa. Kärkkölmion suunnasta tuleva autoilija väistää myös pyörätieellä ajavia.

Kääntyvän autoilijan on väistettävä risteävää tietä ylittävää kävelijää ja pyöräilijää. Varmista, että autoilija on havainnut sinut.

Väistä muita aina, kun tulet tielle pihasta, pihakadulta tai muusta vastaavasta paikasta.

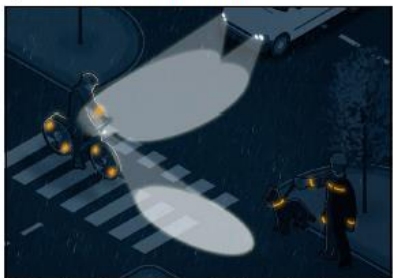
Käänny oikein. Vasemmalle kääntyminen on vaarallisia tilanteita ajoradalla pyöräillessä. Turvallisin tapa on tehdä ns. suorakulmakäännös.

Älä käänny yllättäen autoilijan eteen. Näytä suuntamerkki ja tarkkaile takaa tulevia. Pysähdy tarvittaessa.

Kävelykadulla pyöräilijän on sovitettava ajonopetensa jalankulun mukaiseksi ja annettava kävelijöille esteetön kulun.

Jalankulkijan ja pyöräilijän on käytettävä pimeällä heijastimia ja valoja; myös taajamissa.

Tärkeimmät turvavarusteet...

- pyöräilykypärä
- lastenistuim
- heijastin
- merkinantolaite
- etuheijastin
- Valaisin
- Jarru
- takaheijastin tai -valo
- Jarru
- sivuheijastin
- sivuheijastin

Välitä, muista – ennako!
LIIKENNETURVA

HYVINKÄÄ

Lisätietoja:

Liikennesuunnittelija

Marjukka Aronen

p. 040 566 8725

[marjukka.aronen\(at\)hyvinkaa.fi](mailto:marjukka.aronen(at)hyvinkaa.fi)

